

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลต่าง ๆ

1. ชื่อวิชาหรือกิจกรรม : จากเหรียญในกระเป๋า สู่อะไรไฟฟ้าที่บ้าน

2. ชื่อครู/หน่วยงาน : นางสาวประวีณา ภูมิพล

ชื่อโรงเรียนที่สอนหรือฝึกสอน : โรงเรียนสกลวิทยา

ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่ใช้สอน/ทำกิจกรรม : ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5

รูปแบบการนำไปใช้ :

☐ รายวิชาเฉพาะ _____

☒ สอดแทรกในรายวิชา _____ คณิตศาสตร์ประยุกต์

☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ชุมนุม / ชมรม / ค่าย / ชั่วโมงแนะแนว) ได้แก่ _____

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

- ความรู้ (K) – นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย ประเภทของภาษี และความสำคัญของการเสียภาษีได้
- ทักษะกระบวนการ (P) – นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของภาษีได้
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์(A) - นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4. สมรรถนะทางการเงิน (Financial competency) :

- สมรรถนะที่ 2 การจัดการรายได้และภาษี (Managing Income and Tax) สามารถเข้าใจพื้นฐานเรื่องภาษี ในฐานะผู้เสียภาษีตามหน้าที่พลเมืองและการเป็นแหล่งรายได้ของรัฐเพื่อพัฒนาประเทศ รวมถึงการรู้จัก ประเภทของภาษี เช่น ภาษีเงินได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม และสามารถเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ผลกระทบที่ได้รับ ความเหมาะสมกับรายได้ รายจ่ายปัจจุบันและอนาคต รวมถึงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เกี่ยวข้อง

5. ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางฯ (ถ้ามี) :

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
-	-

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้หรือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม :

- ชี้นำ

1. ครูให้นักเรียนจินตนาการว่า “เข้านี้ตื่นมา ถนนหน้าบ้านกลายเป็นดินโคลน ไฟฟ้าดับสนิท ไม่มีรถ ขยะมาเก็บ โรงพยาบาลปิดให้บริการ และโรงเรียนไม่มีคุณครู”
2. ครูพูดคุยกับนักเรียนว่า “ถ้าเราต้องซ่อมถนนเองหน้าบ้าน หรือจ้างตำรวจมาเฝ้าบ้านคนเดียว เรา จะไหวไหม”

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

3. ครูสรุปว่าสิ่งเหล่านี้คือ “บริการสาธารณะ” ที่ทุกคนใช้ร่วมกัน และเงินที่นำมาสร้างสิ่งเหล่านี้ก็คือ “ภาษี” นั่นเอง

● ขั้นสอน

กิจกรรม : “Tax Detective & City Manager”

ช่วงที่ 1 ไขปริศนาประเภทภาษี

4. ครูแจกภารกิจให้นักเรียนสำรวจใบเสร็จจาก 7-11 หรือร้านค้าต่าง ๆ โดยให้หาคำว่า VAT 7%
5. ครูอธิบายเกี่ยวกับภาษีทางตรง (Direct Tax) : คิดจากรายได้ รายได้มากจ่ายภาษีมาก อย่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) : แฝงมากับสินค้า อย่างภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT 7%) ภาษีสรรพสามิต (จ่ายผ่านสินค้า/บริการ)
6. ครูให้นักเรียนทำใบงานการจำแนกประเภทภาษีที่เจอในชีวิตจริง
7. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม Kahoot สรุปความรู้เกี่ยวกับประเภทของภาษี

ช่วงที่ 2 พลังของภาษีต่อการพัฒนา

8. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น “คณะกรรมการพัฒนาเมือง”
9. ครูให้โจทย์นักเรียนแต่ละกลุ่ม “มีเงินภาษีจากประชาชน 1,000 ล้านบาท ให้นักเรียนเลือกซื้อโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (เช่น โรงพยาบาล รถไฟฟ้า ทุนการศึกษา สวนสาธารณะ)”
10. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอพร้อมให้เหตุผลว่าโครงการที่เลือกจะช่วยให้ประเทศดีขึ้นอย่างไรและให้นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันอภิปราย เพื่อให้เห็นความหลากหลายของการพัฒนา

● ขั้นสรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็น “ความหมาย ประเภทของภาษี และความสำคัญของการเสียภาษี”

ความหมาย : ภาษีคือเงินที่ประชาชนช่วยกันจ่ายเพื่อส่วนรวม

ความสำคัญ : เป็นฟันเฟืองหลักในการสร้างโรงเรียน ถนน และสวัสดิการ

หน้าที่ : การเสียภาษีคือหน้าที่ของพลเมืองที่ดีเพื่อความมั่นคงของประเทศ

สวัสดิการสังคม : เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี (เรียนฟรี, รักษาฟรี)

โครงสร้างพื้นฐาน : เพื่อความสะดวกสบาย (ถนน, รถไฟฟ้า)

การกระจายรายได้ : เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การประเมินและการวัดผลการเรียนรู้ :

สิ่งที่วัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) :	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่มและการตอบคำถาม	ใบงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะกระบวนการ (P) :	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่มและการตอบคำถาม	ใบงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) :	ประเมินคุณลักษณะอันพึง	แบบประเมิน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ส่วนที่ 2 : สื่อประกอบต่าง ๆ เช่น แผนการสอน แผนการดำเนินกิจกรรม ใบงาน

สถานการณ์	ประเภทของภาษี
๑. แนนนี่มีหอพักให้นักศึกษาเช่า	
๒. แก้วซื้อโทรศัพท์มือถือจากร้านค้า	
๓. น้ำมันที่มีรายได้จากการทำงานประจำ	
๔. น้ำตาลเป็นผู้จำหน่ายสุรา	
๕. แพรวเป็นเจ้าของที่ดินแถวตลิ่งชัน	
๖. มอสเป็นผู้จำหน่ายน้ำหอม	
๗. น้ำทิพย์ซื้อทีวีจากห้างสรรพสินค้า	
๘. มะปรางเป็นผู้จำหน่ายบุหรี่	
๙. แพรมีห้องพักให้คนงานเช่า	
๑๐. หนูนาเป็นเจ้าของที่ดินแถวชลบุรี	

ประเภทของภาษี

๑. ภาษี คืออะไร?

ภาษี คือ เงินที่ประชาชนจ่ายให้รัฐบาล รัฐบาลนำเงินไปใช้สร้าง โรงเรียน ถนน โรงพยาบาล และบริการต่าง ๆ ให้คนในประเทศ

ภาษีทางตรง (Direct Tax)

คือ ภาษีที่เราจ่ายให้รัฐบาลโดยตรง

ลักษณะสำคัญ

- รู้ชัดว่า ใครเป็นคนจ่าย
- จ่ายตามรายได้หรือทรัพย์สิน
- ไม่สามารถผลักภาระให้คนอื่นได้

ตัวอย่าง

- ภาษีเงินได้ (เช่น พ่อแม่มีรายได้ ต้องเสียภาษี)
- ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ตัวอย่างง่าย ๆ

พ่อแม่ทำงานได้เงิน → ต้องจ่ายภาษีให้รัฐบาลโดยตรง

ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)

คือ ภาษีที่แฝงอยู่ในราคาสินค้าและบริการ

ลักษณะสำคัญ

- ไม่รู้ชัดว่าจ่ายภาษีโดยตรง
- จ่ายเมื่อซื้อของหรือใช้บริการ
- ผู้ขายเป็นคนเก็บ แล้วส่งให้รัฐบาล

ตัวอย่าง

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT 7%)
- ภาษีเครื่องดื่ม น้ำอัดลม ขนเม

ตัวอย่างง่าย ๆ

ซื้อขนมราคา 10 บาท → ในราคานี้มีภาษีรวมอยู่แล้ว

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

ภารกิจนักสืบใบเสริจ

คำสั่ง: พิจารณาหลักฐาน "ใบเสริจรับเงิน"
จากร้านค้าต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วตอบ
คำถามต่อไปนี้

ร้าน แฮปปี้ มินิมาร์ท
(Happy Mini Mart)
สาขา หน้าโรงเรียน
วันที่ 05/01/2569 เวลา 15:30 น.

สมุดวาดเขียน (เล่มใหญ่)	20.00 บ.
ดินสอสีไม้ (12 สี)	35.00 บ.
ขนมคุกกี้หมื่นน้อย	15.00 บ.
น้ำผลไม้ปั่น	30.00 บ.
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	100.00 บาท
เงินสด	100.00 บาท
เงินทอน	0.00 บาท
***** ราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT 7%) แล้ว *****	
ขอบคุณที่ใช้บริการค่ะ	
ใบงานวันละนิด A little bit more	

1.วันนี้นักเรียนซื้อของไปทั้งหมดเป็นเงินกี่บาท?

ตอบ: บาท

2.ลองมองที่ท้ายใบเสริจ นักเรียนเห็นคำใด ที่เกี่ยวข้องกับภาษี?

.....

3.ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ในใบเสริจนี้ ใครเป็นคนรวบรวมเงินไปส่งรัฐบาล?

.....

4.ภาษีที่เราจ่ายผ่านการซื้อของแบบนี้ เรียกว่าภาษีประเภทใด?

.....

ให้เด็กๆ เติมคำในช่องว่าง (ทางอ้อม / ผู้บริโภค / พัฒนาประเทศ)

การซื้อสินค้าและบริการ เราทุกคนในฐานะ ได้จ่ายภาษี

มูลค่าเพิ่ม (VAT) ไปพร้อมกับราคาสินค้าแล้ว ซึ่งถือเป็นภาษี.....

โดยรัฐบาลจะนำเงินนี้ไปใช้ในการ เช่น สร้างถนน

โรงเรียน และโรงพยาบาล

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

พลังของภาษีต่อการพัฒนา (The Power of Tax)

หากกลุ่มของนักเรียนเป็น "คณะกรรมการพัฒนาเมือง" และได้รับงบประมาณจากภาษีประชาชนจำนวน 1,000 ล้านบาท นักเรียนจะเลือกจัดสรรงบประมาณไปที่ด้านใดบ้าง (เลือกมา 3 ด้าน) พร้อมบอกเหตุผล:

1. ด้านที่เลือก: งบประมาณ: บาท เหตุผลที่เลือก:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
2. ด้านที่เลือก: งบประมาณ: บาท เหตุผลที่เลือก:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
3. ด้านที่เลือก: งบประมาณ: บาท เหตุผลที่เลือก:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การเผยแพร่ผลงานครูในโครงการ หรือตามความร่วมมือต่าง ๆ

การสะท้อนความคิด (Reflection)

หากประชาชนทุกคน "ปฏิเสธการเสียภาษี" นักเรียนคิดว่าสภาพเมืองหรือประเทศของเราจะเป็นอย่างไรในอีก 10 ปีข้างหน้า? (เขียนอธิบายตามความเข้าใจ)

